

**LLICENCIATURA EN CIENCIAS AMBIENTALS
RISC AMBIENTAL
CURS 2003-2004**

Professor: David Saurí, Dept. de Geografia, UAB (david.sauri@uab.es)
Horari d'atenció als alumnes: dilluns i dimecres (12-13; 15-16 hores) al despatx 4 del dept. de Geografia (telèfon: 93-581 1515).

PROGRAMA

Part I

16 Febrer:	Introducció al curs
18 Febrer	Risc Ambiental: Definicions, Classificacions i Mesures
23 Febrer	Història i impactes actuals
25 Febrer	Risc i incertesa
1 Març	Perspectives científiques sobre el risc I
3 Març	Perspectives científiques sobre el risc II
8 Març	Perspectives científiques sobre el risc III
10 Març	Perspectives científiques sobre el risc IV
15 Març	<u>Conferència: Els incendis forestals</u>
17 Març	<u>Conferència: Anàlisi quantitativa del risc industrial</u>
22 Març	La qüestió de la vulnerabilitat

Part II

24 Març	Gestió del Risc: Introducció
29 Març	Gestió del risc: Comunicació
31 Març	Gestió del risc: Justícia Distributiva
14 Abril	Gestió del risc: Model cadena causal
19 Abril	Gestió del risc: Estratègies de la prevenció I
21Abril	Gestió del risc: Estratègies de la prevenció II
26 Abril	Gestió del risc: Estratègies de l'emergència
28 Abril	Gestió del risc: Estratègies post-calamitat

Part III

3 Maig	Els riscos ambientals a Catalunya
5 Maig	<u>Conferència: La Protecció Civil a Catalunya</u>
10 Maig	Estratègies de la prevenció a Catalunya I
12 Maig	Estratègies de la prevenció a Catalunya II
17 Maig	Estratègies de la prevenció a Catalunya III
19 Maig	<u>Conferència: Riscos Biològics</u>
24 Maig	Estratègies de l'emergència a Catalunya
26 Maig	Estratègies post-calamitat a Catalunya

MATERIALS DE SUPORT

Les transparències que es passen a classe es podran obtenir electrònicament via el campus virtual de la UAB. En l'adreça que es comunicarà oportunament també es posarà a disposició dels alumnes algunes lectures complementàries sobre diversos temes tractats a classe.

BIBLIOGRAFIA

Algunes referències bibliogràfiques bàsiques utilitzades per a preparar l'assignatura s'indiquen a continuació. Hi ha una bibliografia més extensa a disposició de qui ho demani. Les referències amb un asterisc són especialment recomanades.

AA.DD. (1995): *La Percepción social de los Riesgos*. Madrid: Fundación Mapfre.

*Ayala Carcedo, F.J. y Olcina Cantos, J. (eds) (2002): *Riesgos Naturales*. Barcelona: Ariel

Alexander, D. (1993): *Natural Disasters*. London, University College London Press.

Blaikie, P., T. Cannon, I. Davis and B. Wisner (1994): *At Risk. Natural hazards, people's vulnerability, and disasters*. Londres, Routledge.

Burton, I, R. Kates and G. White (1978): *The Environment as hazard*. New York, Oxford University Press.

Calvo García-Tornel, F. (1984): "La Geografía de los Riesgos". *Geocrítica*, nº 54.

*Calvo García-Tornel, F. (2001): *Sociedades y Territorios en Riesgo*. Barcelona, Ediciones del Serbal.

- Cutter, S.L. (1993): *Living with risk..* Londres, Arnold.
- *Funtowicz, S. y J. Ravetz (1993): *Epistemología Política. Ciencia con la gente.* Buenos Aires, Centro Editor de América Latina (reeditat per Icària Editorial, Barcelona, 2001).
- Glickman, T. and M. Gough (eds) (1990): *Readings in Risk.* Washington DC, Resources for the Future.
- Hewitt, K. (1997): *Regions of Risk. A Geographical Introduction to Disasters.* London, Longman.
- Kasperson, R.E. i Kasperson, J.X. (eds) (2001): *Global Environmental Risk.* London, Earthscan.
- Kates, R.W., C. Hohenemser i J.X. Kasperson (eds.) (1985): *Perilous progress. Managing the hazards of technology.* Boulder, Westview Press.
- Krimsky, S. and D. Golding (eds) (1992): *Social Theories of Risk.* Wesport, Conn, Praeger.
- Löfstedt, R. and L. Frewer (1998): *Risk & Modern Society.* London, Earthscan.
- *López Cerezo, J.A. i Luján, J.L. (2000): *Ciencia y Política del Riesgo.* Madrid, Alianza Editorial.
- **Medi Ambient, Tecnologia i Cultura* (1999): *La Societat del Risc.* Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient
- Mir, N. (2000): *Risc Ambiental.* Barcelona, Institut Català de Tecnologia, Centre d'Estudis d'Informació Ambiental (Col.lecció "Blocs de Comunicació Ambiental")
- Mir, N. (Coord) (2001): *Observatori del Risc. Informe 2001.* Barcelona, Beta Editorial.
- Mir, N. (Coord) (2002): *Observatori del Risc. Informe 2002.* Barcelona, Beta Editorial.
- Perrow, C. (1999): *Normal Accidents. Living with High Risk Technologies.* Princeton Univ. Press, Princeton, New Jersey (1a edició 1984).
- Smith, K. (1992): *Environmental Hazards. Assessing risk and reducing disaster.* Londres, Routledge.
- *Tàbara, J.D. (1996): *La Percepció dels Problemes del Medi Ambient.* Barcelona: Beta Editorial.
- Tobin, G.A. and B.E. Montz (1997): *Natural Hazards.* New York, Guilford.

PÀGINES WEB

Aquest llistat (només una petita mostra de l'existent sobre el tema) inclou webs dedicades a diferents aspectes de la recerca sobre riscos naturals i tecnològics. La major part d'aquestes webs tenen links cap altres pàgines que convé explorar. Algunes pàgines s'actualitzen periòdicament mentre que altres es deixen sense modificar. L'àmbit geogràfic del llistat és bàsicament internacional.

WWW Virtual Library --Hazards

<http://life.csu.edu.au/hazards/library.html>

Potser sigui el millor lloc per començar, principalment per la gran quantitat de links que proporciona.

Madison Disaster Management Center (Univ. of Wisconsin)

<http://epdwww.engr.wisc.edu/dmc/>

Centre de formació d'especialistes en gestió i mitigació de desastres. Ofereix cursos.

Disaster Research Center (Univ. of Delaware)

<http://www.udel.edu/nikidee/drc.htm>

Un dels centres de recerca més antics. Proporciona llistats de publicacions disponibles per especialistes.

Natural Hazards Center (Univ. de Colorado)

<http://www.colorado.edu/hazards>

Un dels millors llocs per a la recerca d'informació. Publiquen una newsletter molt interessant i inclouen també un gran nombre de links cap altres pàgines.

Hazards Research Laboratory (Univ. de South Carolina)

<http://www.sc.edu/geog>

Especialistes en utilitzar tecnologies de la informació geogràfica per a l'anàlisi de riscos naturals.

Natural Disaster Reference Database

<http://www.gsfc.nasa.gov/ndrd-cgi/ndrd>

Més de 1000 referències bibliogràfiques sobre riscos naturals

Organització Panamericana de la Salut

<http://www.paho.org>

Important biblioteca virtual sobre catàstrofes en l'àmbit d'Amèrica Llatina.

Explore Zone

<http://www.explorezone.com>

Una de les meves favorites!. Inclou notícies sobre avenços científics en els àmbits dels processos geofísics i climàtics, així com sobre una gran varietat d'altres fenòmens naturals.

Dècada Internacional per a la Reducció de les Catàstrofes Naturals

<http://www.idndr.org>

La web de les Dècada Internacional per a la Reducció de les Catàstrofes Naturals organitzada per la ONU.

Protecció Civil Espanya

<http://www.proteccioncivil.org>

La web de la Direcció General de Protecció Civil. Molta informació

Direcció General d'Emergències i Seguretat Civil de la Generalitat de Catalunya

<http://www.gencat.es/interior>

La web catalana. Conté informació sobre plans especials d'emergència

AVALUACIÓ

Examen final basat en les lliçons impartides a classe més lectures addicionals. Les qüestions tractades a les conferències impartides per persones convidades també podran ésser objecte d'avaluació. Còpies d'exàmens d'altres cursos es poden trobar a la biblioteca de la facultat. Cal tenir en compte, però, que el temari pot presentar algunes variacions respecte el de cursos passats.